

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115212261
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Topoľančík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5115212261.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Topoľančíka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcu: CASH REAL, s.r.o., so sídlom Komenského 63A/8357, Žilina, IČO: 44 884 231, právne zastúpeného JUDr. Miroslavom Pekárom, advokátom, so sídlom kancelárie Křížna 44, Bratislava, IČO: 50 897 292, proti žalovanej: G. L., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, právne zastúpenej spoločnosťou ADVOKÁT ADRIANA HRDINOVÁ, s.r.o., so sídlom Vojtecha Spanyola 1726/13, Žilina, IČO: 47 245 841, o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 2C/214/2015-179 zo dňa 07. marca 2022 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 2C/214/2015-217 zo dňa 08. marca 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením č. k. 2C/214/2015-217 zo dňa 08. marca 2023 v celom rozsahu potvrdzuje.

Žalobcovi sa voči žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj ako „okresný súd“, prípadne „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 2C/214/2015-179 zo dňa 07. marca 2022 v spojení s opravným uznesením č. k. 2C/214/2015-217 zo dňa 08. marca 2023 určil, že darovacia zmluva uzatvorená medzi Y. L., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XXX, H., ako darkyňou a žalovanou ako obdarovanou k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre okres Žilina, obec Višňové, katastrálne územie H. ako: parcela reg. „C“ č. 1133 o výmere 539 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvoria, stavba rodinného domu súp. č. XXX, postavená na parcele č. 1133, stavba letná kuchyňa bez súpisného čísla, postavená na parcele č. 1133, stavba hospodárska budova bez súpisného čísla postavená na parcele č. 1133, ktorej vklad bol Okresným úradom v Žiline, katastrálny odbor povolený pod V-2212/14 z 02.09.2014, je voči žalobcovi právne neúčinná (výrok I. napadnutého rozsudku v znení opravného uznesenia) a žalobcovi voči žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II. napadnutého rozsudku).

1.1. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd poukázal na rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 4C/185/2012-106, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.10.2013, z ktorého vyplynulo, že v konaní žalobcu Y. L., rod. L., t. j. matky žalovanej proti spoločnosti CASH REAL, s.r.o. bolo vedené konanie o určenie vlastníckeho práva s tým, že súd rozsudkom určil, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území H., obec Višňové, okres Žilina, zapísané na LV č. XXXX, patria do výlučného vlastníctva žalobcu Y. L. a žalovaný bol zároveň zaviazaný aj k náhrade trov konania. Konajúci súd prvej inštancie konštatoval, že z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplynulo, že súd v dotknutej veci (sp. zn.

4C/185/2012) prejudiciálne posudzoval, či kúpna zmluva uzavretá dňa 19.09.2011 spĺňa všetky zákonné predpoklady k tomu, aby bolo možné konštatovať, že na jej základe došlo k platnému nadobudnutiu vlastníckeho práva žalovaným ako kupujúcim, pričom dospel k záveru, že táto zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom, nakoľko účastníci konania mali v úmysle uzatvoriť zmluvu o pôžičke a nie kúpnu zmluvu. Na základe predmetného rozsudku sa Y. L. stala opätovne vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX v katastrálnom území H.. Súd prvej inštancie súčasne poukázal na rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 8C/140/2015-38, ktorým bolo v konaní žalobcu spoločnosti CASH REAL, s.r.o. proti žalovanej Y. L., rod. L. rozhodnuté, že táto je povinná uhradiť žalobcovi istinu vo výške 70.000,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 6 % ročne od 16.10.2013 až do zaplatenia, a to titulom vydania bezdôvodného obohatenia, keď v uvedenom rozsudku bolo konštatované, že žalovaná sa bezdôvodne obohatila na úkor spoločnosti CASH REAL, s.r.o., nakoľko od nej zobrala pôžičku z titulu kúpnej zmluvy a vzhľadom na prejudiciálne určenú absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 19.09.2011 medzi sporovými stranami bol vyhodnotený uvedený právny úkon za neplatný od samého začiatku, a preto vznikla povinnosť žalovanej Y. L. zaplatiť finančné prostriedky v uvedenej sume. Súčasne poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/286/2018-157, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 8C/140/2015-60 zo dňa 05.01.2016. Taktiež poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/213/2019, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 28.02.2019 a bola mu vrátená vec na ďalšie konanie. Z rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/126/2020-251 mal preukázané, že Krajský súd v Žiline opätovne potvrdil rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 8C/140/2015-60 zo dňa 05.01.2016. Súčasne konštatoval, že aj proti uvedenému rozsudku bolo podané dovolanie a spis sa v čase vyhlásenia rozsudku v prejednávanej veci nachádzal na Najvyššom súde Slovenskej republiky.

1.2. Z pripojeného spisového materiálu Okresného úradu Žilina, katastrálny odbor mal súd prvej inštancie zistené, že Darovacou zmluvou č. V 2212/14 previedla Y. L. na svoju dcéru G. L. nehnuteľnosti v katastrálnom území H..

1.3. Po hmotnoprávnej stránke súd prvej inštancie posudzoval spor v zmysle ust. § 42a Občianskeho zákonníka. Poukázal na obranu žalovanej spočívajúcu v tom, že v konaní bolo preukázané, že ona v danom čase, keď došlo k prevodu vlastníckeho práva (či už v čase, kedy sa uzatvárala darovacia zmluva v marci 2014, alebo pri samotnom prevode vkladu do katastra nehnuteľností v septembri 2014), nemohla vedieť a nemohla rozpoznať nijaký úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, a to ani pri starostlivosti, vzhľadom na všetky objektívne okolnosti a všetky skutočnosti, ktoré mala v danom čase k dispozícii, keď v danom čase existoval len rozsudok Okresného súdu Žilina o neplatnosti kúpnej zmluvy a v danom čase nebola jej matka ako prevodca vyzvaná žalobcom, aby zaplatila nejakú pohľadávku.

1.4. Súd prvej inštancie poukázal na argumentáciu žalobcu spočívajúcu v ust. § 42a ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), že v danom prípade sa jednalo o prevod medzi blízkymi osobami a príbuznými a v danom prípade sa úmysel alebo vedomosť tohto úmyslu objektívne predpokladá. Na základe uvedeného dospel k názoru, že ak by aj náhodou matka a dcéra nevedeli o existencii pohľadávky a existencii povinnosti vydať kúpnu cenu, tak uvedené odporuje bežnému mysleniu, a dôkazné bremeno o tom, že niečo nevedeli, by spočívalo priamo na žalovanej a nestačí len samotné tvrdenie. V tejto súvislosti poukázal na to, že samotná žalovaná s pôvodnou vlastníčkou nehnuteľností žije v spoločnej domácnosti a sama vo svojom písomnom vyjadrení uviedla, že jej matka má vážne zdravotné problémy, že sa o ňu pravidelne stará, a aj z toho dôvodu boli nehnuteľnosti prepísané na ňu ako obdarovanú. Na základe uvedeného sa súd prvej inštancie nepochybne domnieval, že žalovaná musela vedieť o uzatváraní kúpnopredajnej zmluve, ktorá bola neskôr vyhlásená za neplatnú a jej mama sa opätovne stala vlastníkom samotných nehnuteľností. Konštatoval, že takisto musela vedieť aj o finančných problémoch svojej matky, ktorá za týmto účelom uzatvárala kúpnu zmluvu o prevode nehnuteľností, ktorá boli neskôr určená za neplatnú. Mal za to, že vlastnej dcére, ktorá sa stará o svoju mamu, bolo nepochybne zrejmé a dobre o tom vedela, že jej mama má finančné problémy, a preto účelovej obrane zo strany žalovanej neuveril. V rámci právneho posúdenia vychádzal z ust. § 42a ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka.

1.5. Navyše súd prvej inštancie poukázal na právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Žilina, že matka žalovanej je povinná zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 70.000,- Eur a konštatoval, že žalobca sa dostal do pozície, kedy aj napriek právoplatnému rozhodnutiu súdu sa nemohol domôcť svojej pohľadávky voči Y. L., matke žalovanej. Uviedol, že toto rozhodnutie súdu nič nemení na vlastníckych vzťahoch v

rodine terajšej žalovanej a je len zabezpečovacím prvkom na to, aby sa žalobca domohol svojich práv ohľadne uplatnenia pohľadávky 70.000,- Eur. Konštatoval, že pokiaľ Najvyšší súd SR, resp. krajský súd zmení pôvodné rozhodnutie, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu sp. zn. 8C/140/2015, opätovne to nebude mať žiaden význam pre žalovanú a jej matku. Zdôraznil, že konajúci súd musel vychádzať z toho, že rozsudok sp. zn. 8C/140/2015 je právoplatný a vykonateľný a pohľadávka žalobcu by sa stala neuspokojenou, pokiaľ by súd nerozhodol o právnej neúčinnosti darovacej zmluvy. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

2. Proti všetkým výrokovým častiam rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná odvolanie z dôvodov prezumovaných § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP. V odvolaní poukázala na to, že rozsudok súdu prvej inštancie je arbitrárny a nepreskúmateľný, keď výrok rozsudku vychádza z odôvodnenia, ktoré je nejasné, neurčité a nezodpovedá vykonanému dokazovaniu, pričom upriamila pozornosť na to, že rozhodnutie je odôvodnené len intuitívnymi a subjektívnymi pocitmi sudcu, ktorý všetky jej argumenty a dôkazy a argumentáciu „vyhodnotil“ v slovných spojeniach „...odporuje to bežnému mysleniu...“ a „...súd sa nepochybne domnieva, že žalovaná musela vedieť...“, keď už uvedené slovné spojenia, ktoré používa sudca na zdôvodnenie svojho rozhodnutia, svedčia jednoznačne o arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti tohto rozsudku.

2.1. Má za to, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že v čase uzatvárania darovacej zmluvy v marci 2014 a dokonca ani v čase povolenia vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v septembri 2014 neexistoval žiadny reálny podklad k tomu, aby sa mohla domnievať, resp. rozpoznať, či prevádzaný majetok je zaťažený nejakými dlhmi, resp. že existujú vymáhateľné pohľadávky nejakých veriteľov, ako to tvrdí vo vyjadrení žalobca, a teda ani nemohla poznať údajný úmysel darcu ukrátiť nejakého veriteľa. Má za to, že z listinných dôkazov jednoznačne vyplýva, že žalobca sa ako veriteľ voči jej matke neprejavoval, a to ani v konaní sp. zn. 4C/185/2012, kde si žiadne nároky (resp. ako to tvrdí žalobca, a aj sudca „vymáhateľné pohľadávky“) neuplatnil a voči rozhodnutiu nepodal ani odvolanie, a to napriek tomu, že v konaní bol právne zastúpený, a uvedené neučinil ani po skončení tohto súdneho konania, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 09.10.2013, pričom darovacia zmluva bola uzatvorená dňa 17.03.2014 a vklad povolený 02.09.2014.

2.2. Súčasne poukázala na to, že žalobu o zaplatenie 70.000,- Eur v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 8C/140/2015 žalobca podal dňa 23.10.2014 a rovnako podal aj žalobu o zaplatenie sumy 28.222,93 Eur, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 40C/159/2014, t.j. až potom, ako bol povolený vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v prospech nej. Uviedla, že zo spisu sp. zn. 8C/140/2015, a aj zo spisu 40C/159/2014 vyplýva, že žalobca jej matku nikdy predtým nekontaktoval a ani nevyzval na splnenie nároku uplatneného týmito žalobami podanými až potom, ako ona nadobudla vlastníctvo zápisom v katastri nehnuteľností. Zdôraznila, že ona mala v čase uzavretia darovacej zmluvy 18 rokov, a ani pri vynaložení náležitej starostlivosti nemohla v danom čase rozpoznať, že by jej matka mala v úmysle ukrátiť nejakého veriteľa, resp. žalobcu. Poukázala na to, že vklad darovacej zmluvy do katastra nehnuteľností bol povolený cca. po šiestich mesiacoch od uzavretia darovacej zmluvy a samotná darovacia zmluva bola uzavretá až niekoľko mesiacov po právoplatnosti rozsudku o určení vlastníckeho práva, z čoho má za jednoznačne preukázané, že jej postup a postup jej matky nesledoval žiadny iný cieľ, než darovanie nehnuteľností dcére. Má za to, že ak by jej matka mala úmysel ukrátiť veriteľa, zrejme by s prepisom majetku sa ponáhľala oveľa viac. Podľa nej je zo všetkých okolností zrejmé, že v čase uzavretia darovacej zmluvy samotný žalobca ako údajný veriteľ o uvedenej pohľadávke vo výške 70.000,- Eur voči jej matke nevedel, a to aj napriek tomu, že mu boli v súdnom konaní o určení vlastníckeho práva poskytované odborné právne služby.

2.3. Žalovaná má súčasne za to, že súd prvej inštancie sa s jej argumentáciou a pripojenými listinnými dôkazmi vôbec nezaoberal, a tieto dôkazy, hoci sú podľa jej názoru rozhodné z hľadiska rozhodnutia sporu, nehodnotil a namiesto toho sudca v rozhodnutí vyjadril len svoje subjektívne domnienky a špekulácie. Domnieva sa, že tieto subjektívne pocity a domnienky sudcu môžu prameniť aj z jeho osobnej zaujatosti voči Y. L., keďže uvedený zákonný sudca v tejto veci môže voči nej prechovávať zaujatý postoj, a to z dôvodu, že ide o švagra jej nebohého brata W. L., pričom pani Y. L. mala so zákonným sudcom v minulosti rôzne osobné a rodinné nezhody. O tomto sa však ona ako žalovaná dozvedela až potom, ako jej bol predmetný rozsudok doručený a oboznámila s ním aj svoju matku Y. L.. Má za to, že o týchto skutočnostiach zákonný sudca vedel a sám sa z úkonov v tejto veci nevylúčil, a preto sa žalovaná domnieva, že môže byť naplnený aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. c)

CSP, t. j. že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. V tejto súvislosti opätovne poukázala na formulácie použité zákonným sudcom v odôvodnení napadnutého rozsudku. Taktiež poukázala na to, že sudca sa vôbec nezaoberal jej argumentáciou podporenou jednoznačne listinnými dôkazmi (či už z procesu o určení vlastníckeho práva, z procesu nadobudnutia vlastníckeho práva darovaním) a poukázaním na preukázanú pasivitu žalobcu ako údajného veriteľa jej matky, a nevšimol si, že ona jednoznačne preukázala, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať úmysel svojej matky ukrátiť veriteľa a nemohla ani poznať, že žalobca je veriteľom jej matky a disponuje vymáhateľnou pohľadávkou.

2.4. Súčasne poukázala na to, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnutý dôkaz, a to oboznámenie sa so spisom Okresného súdu Žilina sp. zn. 40C/159/2014, ktorý žiadala pripojiť z dôvodu oboznámenia sa s rozhodnutiami tohto konania, a ktorý podľa jej názoru má jednoznačný súvis s jej skutkovými tvrdeniami vo vzťahu k pasivite a postupe žalobcu voči jej matke, čím porušil jej právo na spravodlivý proces.

2.5. Taktiež namietala, že z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé právne posúdenie veci súdom, keď sudca konštatuje, že žalovaná sa opiera o § 42a ods. 2 OZ a žalobca poukázal na ust. § 42a ods. 3 písm. a) OZ, avšak z tejto konštatácie nie je zrejmé, ktoré ustanovenia zákona súd na danú vec aplikoval, keď podľa jej názoru právne posúdenie veci súdom je z hľadiska dokazovania rozhodných skutočností nevyhnutným predpokladom. Konštatovala, že súd v bode 15 rozsudku síce uviedol, že v konečnom dôsledku vychádzal z ust. § 42a ods. 3 Občianskeho zákonníka, avšak bližšie nešpecifikoval, prečo aplikoval na daný stav práve túto právnu normu a nie § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, na ktorú v konaní poukazovala ona.

2.6. Žalovaná má taktiež za to, že rozsudok je nepreskúmateľný a arbitrárny, pretože absentuje jeho riadne odôvodnenie, a to tak skutkové, týkajúce sa hodnotenia preukázaných skutkových okolností v čase uskutočňovania právneho úkonu, ako aj právne, týkajúce sa aplikácie konkrétnej právnej normy, keďže § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 42a ods. 3 Občianskeho zákonníka určujú zásadné rozdiely pre skutkové dokazovanie veci tak na strane žalobcu, ako aj žalovaného.

2.7. Na základe uvedeného žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých jeho výrokoch zrušil a vec vrátil späť na ďalšie konanie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, založený na správnom právnom posúdení veci, dostatočnom a správnom zistení skutkového stavu, a preto ho navrhol potvrdiť a zaviazat' žalovanú na náhradu trov odvolacieho konania.

3.1. Vo vzťahu k námietke žalovanej, že vo veci mohol rozhodovať vylúčený sudca, kedy jej matka si po prečítaní rozsudku spomenula, že ide o švagra jej nebohého brata, s ktorým má rôzne rodinné nezhody, má žalobca na to, že žalovaná, ktorá sama tvrdí, že sa od malička starala o svoju matku, za čo mala dostať taký skvelý a hodnotný dar ako je dom, snáď poznala a pozná svoju rodinu, svojich bratrancov či sesternice, ich druhov či družky, keď sa očakáva, že je zorientovaná v týchto pomerne základných rodinných vzťahoch. Konštatoval, že zákonný sudca, ako vyplýva z údajnej spomienky matky, nie je žiadny rodinný príslušník, avšak, tak či onak sa jedná o osobu, ktorá by mala byť žalovanej aspoň približne známa. Upriamil pozornosť na to, že žaloba bola podaná v roku 2015, keď v čase písania uvedeného vyjadrenia k odvolaniu to už bolo 7 rokov, t. j. presne 7 rokov bolo známe, kto je zákonný sudca a po 7 rokoch a negatívnom rozsudku v neprospech žalovanej si jej matka mala spomenúť, že so zákonným sudcom veľmi nevychádzali. Žalobca má za to, že celé to vyzerá tak, že žalovaná, či jej matka sa v kútiku duše domnievali, že tento veľmi vzdialený skoro rodinný vzťah môže nejako ovplyvniť zákonného sudcu (ktorý sa evidentne nemal dôvod namietat'), čo sa nestalo, tak si spomenuli na nešváry v rodine. Podľa neho to celé svedčí aj o správaní žalovanej a jej matky, zvolenej obrane, keď nič nevedela, občas si na niečo spomenula, ale netušila, že jej matka niečo dlhuje, vlastne, že to netušila ani jej matka. Súčasne má za to, že zákonný sudca aj v ústnom zdôvodnení žaloby uviedol, že samotné konanie žalobcu pri uzatváraní pôvodnej zmluvy, ktorou sa zakrývala pôžička, bolo nepoctivé a rovnako v ústnom odôvodnení odmietol, že by bolo nepoctivé, ak by pôvodná vlastníčka matka žalovanej peniaze nevrátila a zbavila sa svojho majetku darovaním dcére. Táto jednoduchá úvaha konajúceho sudcu je fakticky sama osebe podľa názoru žalobcu odôvodnením spravodlivého rozhodnutia.

3.2. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovanej, že ona nevedela o existencii dlhu svojej matky voči nemu, žalobca uviedol, že žalovaná by v konaní musela fakticky preukázať, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať úmysel matky ukrátiť žalobcu, a že v danom prípade žalovaná len dookola opakuje, že žalobca si v čase prevodu predmetný dlh nevymáhal ani mimosúdne, čo však žiadnym spôsobom nevysvetľuje a už vôbec nedokazuje náležitú (ergo odbornú) starostlivosť žalovanej. Poukázal na svoje podanie zo dňa 03.11.2021, v ktorom upriamil pozornosť na vyjadrenie žalovanej, ktorá v konaní tvrdila, že sa podporne oboznámila s rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 4C/185/2012 o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, pričom musela a mala vedieť, že matka bude musieť získané prostriedky vrátiť, a to bez ohľadu, či tieto finančné prostriedky niekto v danom čase aktívne vymáhal alebo nie. Má za to, že pokiaľ to žalovaná nevedela ani z rozsudku ani od mamy, čo je podľa jeho názoru viac ako nepravdepodobné, resp. priamo klamlivé, potom nekonala s náležitou starostlivosťou. Nad rámec uvedeného poukázal na to, že samotný dar domu vo veku 18. narodenín titulom starostlivosti nie je vôbec obvyklý a naopak, je natoľko neobvyklý, že samotné darovanie jednak s prihladnutím na vek, ako aj uvádzaný dôvod, sa javí byť prvoplánové a účelové (odporovateľné). Má za to, že dcéra mohla dom bez problémov zdediť rovnako s dlhmi, čiže tieto urýchlené prepisy majetku podľa jeho názoru jednoznačne signalizujú, že išlo o prevod účelový, keďže jej matka už nedisponuje žiadnym iným majetkom, čiže by nebolo z čoho dlh vracať. V tomto smere nadviazal na úvahy súdu prvej inštancie, keď tieto úvahy má za opodstatnené v celom rozsahu. Má za to, že skutočnosť, čo sa deje v dome žalovanej, vie len žalovaná a jej matka, a preto žalobca považuje úvahy súdu zasadené aj do pozície určitých predpokladov a domnienok, založených na skúsenostiach, bežnom očakávanom chode vecí, okolnostiach prejednávanej veci a v konečnom dôsledku absencie dôkaznej povinnosti na strane žalovanej. Podľa žalobcu všetko spolu dáva ucelený význam a zmysel smerujúci k špekulatívnemu prevodu majetku.

3.3. Má za to, že nebolo úlohou súdu prvej inštancie či žalobcu preukazovať, že žalovaná vedela o existencii pohľadávky, ale naopak, bolo úlohou žalovanej, dcéry dlžníčky preukazovať, že o tom nevedela a ani pri náležitej starostlivosti nemohla vedieť. Zdôraznil, že samotná žalovaná tým, že uviedla, že čítala rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 4C/185/2012, priznala, že vedela a musela vedieť.

4. Žalovaná v odvolacej replike v celom rozsahu zotrvala na dôvodoch uvedených v jej odvolaní. Vo vzťahu k vyjadreniu žalobcu k námietke zaujatosti sudcu má za to, že toto vyjadrenie obsahuje subjektívne a ničím nepodložené úvahy žalobcu, ktorých formulácia je voči nej zbytočne útočná, pričom tieto úvahy nemajú žiadny právny význam. Má za to, že tak ako ona, ani žalobca nedisponuje konkrétnymi informáciami týkajúcimi sa potenciálne negatívneho vzťahu, ktorý prechováva zákonný sudca k matke žalovanej, a ktorý zrejme veľmi dobre vie, aké osobné a rodinné nezhody mal v minulosti s jej matkou. Má za to, že je to práve zákonný sudca, ktorý je povinný sa vylúčiť z vykonávania procesných úkonov, pokiaľ má vedomosť o tom, že v tejto konkrétnej právnej veci nemôže rozhodovať nezaujato a nestranne. Ona v odvolaní len vyjadrila svoju obavu, že zákonný sudca vzhľadom na negatívny vzťah k jej matke v minulosti mohol konať zaujato a nie nestranne.

4.1. Vo vzťahu k námietke žalobcu týkajúcej sa darovania medzi ňou a jej matkou a prípadnej úvahe žalobcu o možnosti zdediť predmetné nehnuteľnosti zo strany žalovanej po smrti jej matky, žalovaná uviedla, že je úplne bežnou vecou, keď dôjde k darovaniu medzi rodičmi a ich deťmi, pričom uvedené platí o to viac, ak to matka robí z dôvodu výrazne nepriaznivého zdravotného stavu a chce, aby jej majetok nadobudla len jedna dcéra, ktorá sa o ňu v chorobe stará od detstva, ako kompenzáciu za stratené detstvo strávené opatrovaním chorej, imobilnej matky. Úvahy žalobcu o účelovom prevode nehnuteľností prostredníctvom uzavretej darovacej zmluvy a najmä o predpoklade, že žalovanej musel byť známy úmysel darcu ukrátiť veriteľa, sú podľa jej názoru špekulatívne, pochybné a nepotvrdené. Má za to, že ona v konaní preukázala, že ani pri vynaložení náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať úmysel svojej matky ukrátiť nejakého veriteľa. Opätovne poukázala na to, že z rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 4C/185/2012 nevyplývalo, že by jej matka mala nejaký dlh voči žalobcovi a z tohto rozsudku a celého konania je zrejmé, že žalobca sa voči jej matke nedomáhal žiadnych nárokov. Opätovne zopakovala svoje tvrdenia, že uvedený rozsudok bol v čase uzavretia zmluvy právoplatný, a že žalobca, ktorého v konaní zastupoval advokát, sa voči uvedenému rozsudku neodvolal a ani nijakým iným spôsobom nekontaktoval jej matku. Poukázala na to, že okrem toho, že pri uzatváraní zmluvy (niekoľko mesiacov po právoplatnosti rozsudku sp. zn. 4C/185/2012), a tiež v súvislosti s podaním návrhu na vklad do katastra, ju matka ubezpečila, že žiadny dlh voči žalobcovi nemá, všetko je vysporiadané a v poriadku, čo vzhľadom na všetky okolnosti nemala žalovaná prečo spochybňovať.

Opätovne konštatovala, že napriek tomu, že v súdnom konaní uvedené skutočnosti boli objektívne preukázané, súd prvej inštancie tieto nezhodnotil a jej argumentáciou sa nezaoberal a nevykonával dôkazy navrhnuté ňou a nezdôvodnil, prečo ich nevykonával.

4.2. Žalovaná opätovne poukázala na to, že poznajúc stav vecí trvá na tom, že žalobca si pohľadávku voči jej matke uplatnil v súdnom konaní až po uplynutí premlčacej doby, a teda odporovaciu žalobu podal v čase, kedy nedisponoval vymáhateľnou pohľadávkou voči jej matke. Má za to, že ide o zásadnú podmienku úspešnosti odporovacej žaloby - existenciu vymáhateľnej pohľadávky, ktorú musí preukázať žalobca. Opätovne poukázala na to, že ona na tieto skutočnosti upozorňovala v prejednávanej spore, a preto žiadala pripojiť spis sp. zn. 40C/159/2014 a spis sp. zn. 8C/140/2015 ako dôkaz, keď sudca o tomto návrhu nerozhodol a spisy nepripojil. Uviedla, že v konaní sp. zn. 40C/159/2014 súd zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie 28.222,93 Eur práve z dôvodu nepreukázania tohto nároku a jeho premlčania a v konaní sp. zn. 8C/140/2015 o zaplatenie 70.000,- Eur rozhodol sudca, ktorý bol neskôr disciplinárne zbavený funkcie sudcu pre neplnenie si povinností, rozsudkom pre zmeškanie, hoci na to nebol dôvod. Opätovne poukázala na to, že tento rozsudok jej matka napadla odvolaním (poznámka odvolacieho súdu: z kontextu vyplýva, že správne malo byť uvedené „dovolaním“), pričom dvakrát rozhodol Najvyšší súd SR o zrušení odvolacieho rozsudku a prikázal odvolaciemu súdu zaoberať sa námietkou zaujatosti, keď odvolací súd uvedené nerešpektoval a v čase písania odvolacej repliky sa spis nachádzal na Najvyššom súde Slovenskej republiky opätovne na rozhodnutie o dovolaní z dôvodu, že odvolací súd sa s námietkou premlčania nevyšporiadal.

5. Žalobca právo na odvoláciu dupliku nevyužil.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania žalovanej v rozsahu danom § 379 CSP a § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil. Rovnako odvolací súd potvrdil aj súvisiaci výrok rozsudku súdu prvej inštancie o práve na náhradu trov konania.

7. Rozsudok súdu prvej inštancie bol odvolaním napadnutý z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. e) CSP, t. j. že súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

7.1. Žalovaná sa súčasne domnieva, že z dôvodu ňou deklarovanej negatívnej vzťahu medzi zákonným sudcom, ktorý má byť švagrom nebohého brata matky žalovanej W. L., môže byť naplnený aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP, t. j. že vo veci rozhodoval vylúčený sudca.

8. Východiskovo odvolací súd uvádza, že vo svojom rozhodnutí reagoval na odvoláciu argumentáciu žalovanej, formulovanú v podanom opravnom prostriedku. V tejto súvislosti poukazuje na zodpovednosť odvolateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP). V zmysle princípu neúplnej apelácie sa potom nezaoberal inými prípadnými pochybeniami súdu prvej inštancie, keď vady, ktorými by bol oprávnený sa zaoberať z úradnej povinnosti, nezhliadol.

9. Vzhľadom na žalovanou vymedzenú námietku, ktorá by mohla napĺňať dôvod prezumovaný § 365 ods. 1 písm. c) CSP, t. j. že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, sa odvolací súd primárne zaoberal touto námietkou. Podľa § 49 ods. 1 CSP sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nestrannosti. Ak sudca, ktorý má spor prejednať a rozhodnúť, zistí skutočnosti, pre ktoré je vylúčený, bezprostredne ich oznámi predsedovi súdu (§ 50 ods. 1 veta prvá CSP). Z uvedených zákonných ustanovení možno vyvodit', že predpokladom na vylúčenie sudcu z vykonávania úkonov a rozhodovania vo veci je jeho určitý kvalifikovaný pomer k veci samej (napríklad, keď je sám zainteresovaný na výsledku konania), prípadne je v určitom kvalifikovanom

vzťahu k stranám sporu alebo k ich zástupcom (napríklad v príbuzenskom, priateľskom či nepriateľskom vzťahu, vzájomnej závislosti, podriadenosti a podobne). V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že pre vylúčenie nie je rozhodujúce to, či sa sudca cíti/necíti byť vo veci zaujatý, ale pre posudzovanie nezaujatosti (neustrannosti) je rozhodujúce to, či vzhľadom na konkrétne okolnosti možno mať objektívne pochybnosti o nezaujatosti osoby sudcu v spore. Oznámenie skutočností, pre ktoré je sudca vylúčený, patrí medzi povinnosti sudcu. Sudca teda musí vždy oznámiť okolnosti prezumované § 49 CSP. Vedomé neoznámenie takýchto skutočností samotným sudcom je závažným disciplinárnym previnením (porovnaj § 116 ods. 2 písm. a) zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

9.1. Žalovanou uvádzaný dôvod vylúčenia zákonného sudcu mal spočívať v tom, že sudca sa podľa jej názoru vôbec nezaoberal jej argumentáciou a pripojenými listinnými dôkazmi a tieto dôkazy, ktoré sú (podľa jej názoru) z hľadiska rozhodnutia sporu rozhodné, nehodnotil a v rozhodnutí vyjadril len svoje subjektívne domnienky a špekulácie. Domnieva sa, že uvedené môže mať pôvod v jeho možnej osobnej zaujatosti k jej matke Y. L., ktorá mala mať so zákonným sudcom (JUDr. Jánom Rybárikom) v minulosti rôzne osobné a rodinné nezhody, keď tento má byť švagrom jej nebohého brata W. L.. Vo vzťahu k takto žalovanou formulovaným dôvodom na vylúčenie zákonného sudcu odvolací súd primárne považuje za potrebné uviesť, že žalovaná nijakým spôsobom nepreukázala pravdivosť jej tvrdení, a to tak ohľadne otázky vzdialeného príbuzenského pomeru jej matky a zákonného sudcu, či existencie osobných a rodinných nezhôd priamo so zákonným sudcom (tieto navyše nijako nekonkretizovala), a v neposlednom rade ani nekonkretizovala časové aspekty ňou tvrdených osobných a rodinných nezhôd. Pre vyhodnotenie objektívnych kritérií na vylúčenie zákonného sudcu je však nevyhnutá dostatočná a zrozumiteľná konkretizácia dôvodov možnej zaujatosti zákonného sudcu, a to tak z hľadiska vecného, ako aj časového. Pri posudzovaní predmetnej odvolacej námietky potom odvolací súd prihliadol na skutočnosť, že konanie od podania žaloby až do rozhodnutia súdu prvej inštancie trvalo takmer sedem rokov (žaloba v uvedenom spore bola podaná dňa 20.04.2015, rozsudok súdu prvej inštancie bol vyhlásený dňa 07.03.2022; s tým, že od 26.07.2018 do 20.03.2019 bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti JUDr. Jána Rybárika inému sudcovi súdu prvej inštancie JUDr. Drahomírovi Mrvovi a po ukončení práceneschopnosti bola opätovne pridelená na prejednanie a rozhodnutie JUDr. Jánovi Rybárikovi). V nadväznosti na uvedené odvolací súd poukazuje na to, že matka žalovanej bola stranou v iných (obsahovo súvisiacich) konaniach (napríklad v konaní o zaplatenie sumy 70.000,- Eur vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 8C/140/2015 a konania o neplatnosť kúpnej zmluvy vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 4C/185/2012) a odporovanie právneho úkonu sa týka práve existencie pohľadávky, ktorá bola priznaná žalobcovi voči matke žalovanej v konaní sp. zn. 8C/140/2015. V týchto súvislostiach je nepravdepodobné, že by sa matka žalovanej (pri ňou deklarovanom kvalifikovanom negatívnom vzťahu s jedným zo sudcov konajúceho súdu) nezaujímalá o prebiehajúce konanie a (počas 7 rokov) neupozornila žalovanú na to, že práve s týmto sudcom má taký negatívny vzťah, ktorý ho objektívne diskvalifikuje v spore neustranne rozhodnúť. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd nemohol stotožniť s tvrdením žalovanej, že ona sa od svojej matky mala dozvedieť o tom, že vo veci má konať sudca, s ktorým mala mať v minulosti negatívny vzťah až potom, ako jej bol doručený rozsudok v prejednávacom spore. Je potrebné si uvedomiť, že ak by žalovanou deklarovany negatívny vzťah jej matky a zákonného sudcu dosahoval určitú intenzitu (ak vôbec nejaký negatívny vzťah medzi nimi existoval), tak pri osobnej intenzívnej starostlivosti žalovanej o svoju matku (pri vedomosti matky o prebiehajúcom konaní vedenom voči nej ako žalovanej o zaplatenie 70.000,-eur) by sa žalovaná o tejto skutočnosti musela dozvedieť skôr ako z rozsudku súdu prvej inštancie. Bez ohľadu na uvedené odvolací súd opätovne poukazuje na to, že z odvolacej námietky žalovanej nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné posúdiť ňou deklarované osobné a rodinné nezhody priamo so zákonným sudcom, keď navyše rodinný vzťah jej matky k uvedenému zákonnému sudcovi (tak ako to deklaruje žalovaná) je vzdialený. Samotná žalovaná netvrdila, že uvedený vzťah mal byť nejaký intenzívny, pričom ani vzhľadom na charakter vzdialeného rodinného vzťahu túto skutočnosť taktiež nemožno bez ďalšieho vyvodiť. Z uvedeného, bez iných žalovanou čo i len tvrdených relevantných skutočností, odvolací súd nemohol bez ďalšieho dospieť k záveru o dôvodoch vylúčenia sudcu súdu prvej inštancie z prejednania tohto sporu. Uvedené nemožno vyvodiť ani zo žalovanou tvrdenej skutočnosti, konkrétne že sudca vyslovil v rozsudku svoj subjektívny pocit, keď závery sudcu prvej inštancie, na ktoré upriamuje pozornosť žalovaná, nijako neprekračujú rámec sudcovskej úvahy pri posúdení skutočností relevantných pre rozhodnutie vo veci samej. Navyše odvolací súd poukazuje na ust. § 49 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

9.2. Nakoľko sa potom zákonný sudca necítil byť vo veci zaujatý a neučinil oznámenie v zmysle § 50 CSP, a to pod hrozbou dopustenia sa závažného disciplinárneho previnenia, a žalovaná neprodukovala žiadne konkrétne závery (s výnimkou poukázania na formuláciu vyjadrení sudcu prvej inštancie uvedených v rozsudku), ktoré by zakladali dôvodnosť vylúčenia zákonného sudcu súdu prvej inštancie z prejednávania a rozhodnutia sporu, odvolací súd vyhodnotil uvedenú odvoláciu námietku ako nedôvodnú.

10. V ďalšom odvolací súd posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, teda či súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil, a to s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/05), pričom konštatuje, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, keď uviedol rozhodujúci skutkový stav a primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, svoje závery náležite vysvetlil a dostatočne uspokojivo objasnil, z akých úvah vychádzal. V okolnostiach prejednávanej veci sa odvolací súd nestotožnil s námietkou odvolateľky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci o taký prípad nešlo, keď súd prvej inštancie síce stručne, avšak dostatočne zrozumiteľným spôsobom prezentoval svoje skutkové a právne závery, z ktorých pri svojom rozhodnutí vychádzal. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia preto nemožno in globo považovať za rozporné s požiadavkou vyplývajúcou z práva na spravodlivý proces, keďže je z neho zreteľné, z akého skutkového stavu súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal, ako aj to, o aké ustanovenia právnych predpisov sa jeho rozhodnutie opieralo a ako boli tieto relevantné ustanovenia ním interpretované. Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že žalovaná svoju nespokojnosť s rozhodnutím vo veci samej vyjadrila svojou nevôľou (neochotou) porozumieť skutkovým a právnym argumentom súdu prvej inštancie, keď odvolací súd, tak ako už uviedol vyššie, po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozsudku dospel k záveru, že z uvedeného odôvodnenia je zřejmé, akými úvahami pri vyhodnotení skutkového stavu, ako aj akými právnymi úvahami sa súd prvej inštancie pri rozhodnutí spravoval. Samotnú arbitrárnosť, prípadne nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu nemožno vyvodiť ani zo súdom vyslovených formulácií použitých v odôvodnení, keď súd v rámci sudcovskej úvahy v intenciách § 191 ods. 1 CSP hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Z formulácií súdu namietaných žalovanou nemožno vyvodiť exces zákonného sudcu pri hodnotení dôkazov, keď Civilný sporový poriadok vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, ktorá je zákonným vyjadrením ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 Ústavy SR), a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku možno jednoznačne vyvodiť, aké skutkové závery vyvodil súd prvej inštancie z výsledkov vykonaného dokazovania a ako tieto skutkové závery subsumoval pod príslušnú právnu normu.

10.1. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

11. Žalovaná v odvolaní namietala, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že v čase uzatvárania darovacej zmluvy v marci 2014 a dokonca ani v čase povolenia vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v septembri 2014 neexistoval žiadny reálny podklad k tomu, aby sa mohla domnievať, resp. rozpoznať, že prevádzaný majetok je zaťažený nejakými dlhmi, resp. že existujú vymáhateľné

pohľadávky nejakých veriteľov, ako to tvrdí vo vyjadrení žalobca, a teda že nemohla poznať údajný úmysel darcu ukrátiť veriteľa. Pre posúdenie dôvodnosti predmetnej odvolacej námietky považuje odvolací súd za nevyhnutné primárne ozrejmiť pojem vymáhateľnej pohľadávky tak, ako je prezumovaný § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pod vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle uvedeného ustanovenia treba rozumieť takú pohľadávkou, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno vykonať exekúciu. Účelom odporovacej žaloby je ochrana veriteľa spočívajúca v možnosti dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že dlžníkom urobený právny úkon je voči veriteľovi neúčinný. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovie, potom predstavuje podklad na to, že sa veriteľ môže na základe exekučného titulu, vydaného proti dlžníkovi, domáhať vykonania exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu. Z takto vymedzeného účelu a zmyslu odporovacej žaloby vyplýva, že vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle ustanovenia § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka sa rozumie taká pohľadávkou, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, t. j. pohľadávkou, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť exekúciu. Ak slúži odporovacia žaloba k uspokojeniu pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, nezodpovedalo by tomuto jej účelu, aby pohľadávkou veriteľa nebola priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom a keby išlo len o pohľadávkou „dospelú“ či splatnú, teda žalovateľnú (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/17/2020 zo dňa 21.04.2021, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/237/2017 zo dňa 24. júna 2020). V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že pre súd je v rámci konania o neúčinnosť právneho úkonu rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods. 1 CSP). Vymáhateľná pohľadávkou musí teda ako podmienka úspešnej odporovateľnosti právneho úkonu riadne existovať v čase vyhlásenia súdneho rozhodnutia, ktorým sa určuje neúčinnosť právneho úkonu voči veriteľovi. Z právnej úpravy však nemožno vyvodiť, že túto požiadavku je potrebné vzťahovať späťne aj na obdobie realizácie odporovaného úkonu. Pohľadávkou, ktorej uspokojenie je v konečnom dôsledku ukrátené, nemusí byť v čase odporovateľného úkonu splatná, vymáhateľná ani vykonateľná. Právna teória pripúšťa aj ukrátenie uspokojenia budúcej pohľadávky. V intenciách uvedeného považuje odvolací súd skutkovú a na to nadväzujúcu právnu argumentáciu žalovanej, že k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi ňou a jej matkou došlo dňa 17.03.2014 a jej vklad bol povolený dňa 02.09.2014, za právne bezvýznamnú, nakoľko v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie (a aj v súčasnosti) žalobca disponuje vymáhateľnou pohľadávkou, ktorá mu bola priznaná rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 8C/140/2015-38 zo dňa 05.01.2016, v spojení s rozsudkom 9Co/126/2020-251 zo dňa 25. februára 2021, ktorým uložil dlžníčke - matke žalovanej (a súčasne daryni z darovacej zmluvy, ktorá je predmetom žaloby o neúčinnosť právneho úkonu) povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 70.000,-Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 6 % ročne od 16. októbra 2013 do zaplatenia spolu s trovami konania. Pokiaľ žalovaná namietala, že voči predmetnému rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/126/2020-251 zo dňa 25. februára 2021 podala dovolanie, tak uvedené nemá vplyv na vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko v čase jeho vyhlásenia žalobca „disponoval“ voči dlžníčke vymáhateľnou pohľadávkou. Navyše odvolací súd úradnou činnosťou zistil, že predmetné dovolanie bolo uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/76/2022 zo dňa 28.02.2023 odmietnuté. Z uvedeného potom možno jednoznačne vyvodiť, že žalobca v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie v prejednávanom spore disponoval vymáhateľnou pohľadávkou a vzhľadom na právoplatnosť súdneho rozhodnutia, ktorým bola táto pohľadávkou žalobcovi voči matke žalovanej priznaná, bol súd v prejednávanom spore povinný z uvedených rozsudkov vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 8Co/140/2015 (rozsudok č.k. 8Co/140/2015-38) v spojení s výsledkami odvolacieho konania vedeného na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 9Co/126/2020 (rozsudok č.k. 9Co/126/2020-251) vychádzať. Odvolací súd potom vyhodnotil uvedenú odvoláciu námietku ako nedôvodnú.

12. Pokiaľ žalovaná súčasne namietala skutkovú a na to nadväzujúcu právny záver súdu prvej inštancie o preukázaní úmyslu matky žalobkyne ukrátiť veriteľa, t. j. žalobcu, odvolací súd v zhode so záverom súdu prvej inštancie poukazuje na to, že vzťah žalobkyne a jej matky je vzťahom osôb blízkych, tak ako to prezumuje § 116 Občianskeho zákonníka, nakoľko sa jedná o osoby príbuzné v priamom rade. Navyše v konaní nebolo sporné, že žalovaná a jej matka žijú v spoločnej domácnosti a žalovaná sa o svoju matku stará z dôvodu vážnych zdravotných problémov. V nadväznosti na uvedené odvolací súd zdôrazňuje, že preukázanie úmyslu dlžníčky (matky žalovanej) ukrátiť žalobcu a prezumovaná vedomosť druhej strany

(žalovanej) o tomto úmysle by podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo podmienkou úspešnosti odporovacej žaloby iba v prípade, ak by vzťah žalovanej a dlžníčky nebol vzťahom osôb blízkych. Vzhľadom na to, že vzťah dlžníčky a žalovanej je vzťahom osôb blízkych, zákonom predpokladaný úmysel dlžníčky (matky žalovanej) ukrátiť veriteľa sa prezumuje ex lege a teda jej skutočný úmysel nebol na účely procesného úspechu odporujúceho žalobcu (veriteľa) relevantný. Obrana žalovanej mohla byť potom úspešná iba vtedy, ak by v spore preukázala, že tento úmysel svojej matky nemohla poznať ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.

13. Žaloba, ktorou sa žalobca domáhal určenia neúčinnosti právneho úkonu, t.j. predmetnej darovacej zmluvy, bola súdu prvej inštancie doručená dňa 20.04.2015, keď uvedená darovacia zmluva bola medzi žalovanou a jej matkou uzavretá dňa 20.03.2014 a jej vklad bol povolený dňa 02.09.2014. Z uvedeného možno vyvodíť, že k uzavretiu predmetnej darovacej zmluvy došlo v posledných troch rokoch pred podaním žaloby v prejednávanom spore. Vzhľadom na blízky vzťah žalobkyne ako obdarovanej a jej matky ako daryne bolo v spore procesnou povinnosťou žalovanej hodnoverne preukázať, že v súvislosti s uzavretím sporného právneho úkonu vynaložila takú relevantnú aktivitu, aby sa o ukracujúcom úmysle svojej matky dozvedela, prípadne ho rozpoznala. V konkrétnostiach prejednávaného prípadu žalovaná nevyvrátila zákonnú domnienku, že úmysel svojej matky ukrátiť veriteľa ani pri vynaložení náležitej starostlivosti nemohla poznať. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na vyjadrenie samotnej žalovanej učinené v prejednávanom spore dňa 13.10.2021, v ktorom uviedla, že pri podpise darovacej zmluvy jej matka predložila rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 4C/185/2012-106 zo dňa 28.06.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.10.2013, na základe ktorého súd určil, že predmetné nehnuteľnosti patria do výlučného vlastníctva jej matky, a že spoločnosť CASH REAL, s.r.o. (žalobca) je povinná zaplatiť jej matke trovy konania. Z odôvodnenia predmetného rozsudku jednoznačne vyplýva, že predstieranou kúpnu zmluvou odpredala matka žalovanej spoločnosti CASH REAL, s.r.o. (žalobcovi) dotknuté nehnuteľnosti za celkovú sumu 70.000,- Eur, pričom úmyslom zmluvných strán bolo uzatvorenie zmluvy o pôžičke a nie kúpnej zmluvy, keď zmluvné strany iba predstierali uzatvorenie kúpnej zmluvy, a preto pri tomto právnom úkone chýbala vážna vôľa matky žalovanej túto kúpnu zmluvu uzatvoriť. Z uvedeného rozsudku súčasne vyplýva, že matka žalovanej uzatvárala predmetnú zmluvu za účelom získania finančných prostriedkov potrebných na uspokojenie svojich veriteľov. Žalovaná potom pri takejto vedomosti o nepriaznivej finančnej situácii svojej matky (nutnosti požičať si finančnú hotovosť vo výške 70.000,-Eur od žalobcu) nevyňaložila náležitú starostlivosť potrebnú na zistenie úmyslu svojej matky ukrátiť svojho veriteľa. Z uvedeného rozsudku jednoznačne vyplýva informácia o zlej finančnej situácii matky, ako aj samotný dôvod, pre ktorý uzatvárala so žalobcom kúpnu zmluvu (potreba finančnej hotovosti). Žalovaná potom neuniesla dôkazné bremeno ohľadne skutočnosti, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať úmysel ukrátiť veriteľa, keď samotné ubezpečenie zo strany jej matky, že táto nemá žiadne záväzky, rozhodne nemožno považovať za dostatočnú aktivitu. S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd dospel k záveru, že žalovaná v spore nepreukázala, pri vedomosti o finančnej situácii svojej matky, tak ako to vyplynulo aj z rozsudku, ktorým bola určená kúpna zmluva uzavretá medzi jej matkou a žalobcom za neplatnú, vynaloženie náležitej starostlivosti za účelom zistenia zákonom prezumovaného úmyslu jej matky ukrátiť veriteľa.

14. Vo vzťahu k námietke žalovanej spočívajúcej v tom, že súd prvej inštancie bližšie nešpecifikoval, prečo aplikoval na daný stav právnu normu, a to § 42a ods. 3 Občianskeho zákonníka a nie § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, odvolací súd poukazuje na to, že ustanovenie § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka predstavuje pomerne nekoncepčnú a nesystematickú úpravu odporovateľnosti právnych úkonov, ktoré dlžník realizoval s osobami jemu blízkymi (§ 116 a § 117 Občianskeho zákonníka), alebo ktoré urobil v prospech týchto osôb. Na právne posúdenie daných úkonov učinенých medzi blízkymi osobami z hľadiska ich odporovateľnosti sa vzťahuje vyvrátiteľná zákonná domnienka o vedomosti blízkej osoby o ukracujúcom úmysle dlžníka vo vzťahu k obidvom týmto ustanoveniam. Ustanovenie § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka je formulačne takmer identické so znením § 42a ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka. Právna veda pri porovnaní predmetných dvoch právnych noriem dospela k záveru o nemožnosti racionálneho odôvodnenia duplicitnej úpravy z hľadiska legislatívnej techniky. Úprava § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k § 42a ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka, upravujúca totožnú skutkovú situáciu, je takmer identická. Podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§

116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. Z uvedeného znenia je zrejmé, že na odporovateľné právne úkony medzi osobami blízkymi sa vzťahuje iba (podčiarknutá) časť predmetnej normy. Odvolací súd má za to, že bolo potom irelevantné, že súd prvej inštancie na uvedený vzťah aplikoval právnu normu, obsiahnutú v § 42a ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka, podľa ktorého odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou (§ 116 a § 117), alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c) alebo d); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa, nakoľko obidve právne normy upravujú podmienky neúčinnosti právnych úkonov medzi blízkymi osobami totožne. Odvolací súd potom vyhodnotil námietku žalovanej ako nedôvodnú.

15. Pokiaľ žalovaná súčasne namieta, že súd bez odôvodnenia nevykonal ňou navrhnutý dôkaz, a to pripojenie spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 40C/159/2014, odvolací súd poukazuje na to, že je vo výlučnej pôsobnosti súdu, ktorý dôkaz vykoná (§ 185 ods. 1 CSP), keď podľa názoru odvolacieho súdu by bolo vykonanie uvedeného dôkazu navyše nadbytočné, nakoľko argumentácia žalovanej, že týmto dôkazom mal byť preukázaný súvis s jej skutkovými tvrdeniami vo vzťahu k pasivite a postupu žalobcu voči matke, je vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci samej právne bezvýznamné. Vo vzťahu k úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa v konkrétnostiach prejednávaného prípadu bolo rozhodné, že matka žalovanej (ako aj žalovaná) mala vedomosť o neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej so žalobcom, a že tento za ňu plnil dlh v sume 70.000,- Eur. Je právne bezvýznamné, či sa žalobca voči matke žalovanej domáhal vrátenia (vydania) bezdôvodného obohatenia v uvedenej výške ku dňu uzavretia darovacej zmluvy so žalovanou.

16. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, keď po vyhodnotení odvolacích námietok, ktoré žalovaná formulovala v podanom opravnom prostriedku, tieto vyhodnotil ako nedôvodné a v zmysle princípu neúplnej apelácie sa nezaoberal inými (v odvolaní nenamietanými) prípadnými pochybeniami súdu prvej inštancie.

17. V nadväznosti na uvedené potom odvolací súd konštatujúc nedôvodnosť odvolania žalovanej napadnutý rozsudok potvrdil aj v závislom výroku II. o trovách konania, ktorý vo vzťahu k výroku vo veci samej vykazuje vecnú správnosť.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, nakoľko žalobca mal v odvolacom konaní plný úspech, keďže odvolací súd odvolaniu žalovanej ani len v časti nevyhovel, pričom v odvolacom konaní nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 257 CSP. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)